

लेखदेव पाटील महाविद्यालय मांडळ विषय – इतिहास

वर्ग :- बी.ए. भाग III (Sem VI)

अमेरिकन क्रांती इ.स. १७८१

सादरकर्ते : प्रा. शुभांगी जुवार

अमेरिकन क्रांतीची पार्श्वभूमी :

- १) १८ व्या शतकाच्या उत्तरार्धात झालेली अमेरिकन क्रांती म्हणजे अमेरिकेच्याच नव्हे तर संपूर्ण जगाच्या इतिहासातील परिवर्तन बिंदू होय.
- २) अमेरिकन क्रांतीने जगसमोर एक आदर्श निर्माण केला.

❖ स्वतंत्र, समता, बंधुता हि आदर्श
तत्वे मानवी हक्काचा जाहीरनामा
संघटीत शक्तीचे महत्व या गोष्टी
अमेरिकन क्रांतीने जगाला देणग्या
दिल्या आहे.

अमेरिकन क्रांतीचे उद्देश :

- ❖ जगाला संघटित शक्तीचे महत्व पटवून देणे.
- ❖ मानवी हक्काचा जाहीरनाम्याचे तत्व बाळगून दुसऱ्या कोणत्याही सत्तेचे अत्याचार सहन न करणे.
- ❖ माझा देश म्हणून स्वतःच्या देशासाठी लढणे.

❖ स्वातंत्र, समता, बंधुता ही तत्वे
प्रस्थापित करणे देशात
प्रजासत्ताक स्थापना करून
सर्वधर्मसमभाव प्रस्थापित
करणे.

अमेरिकन खंडाचा शोध :

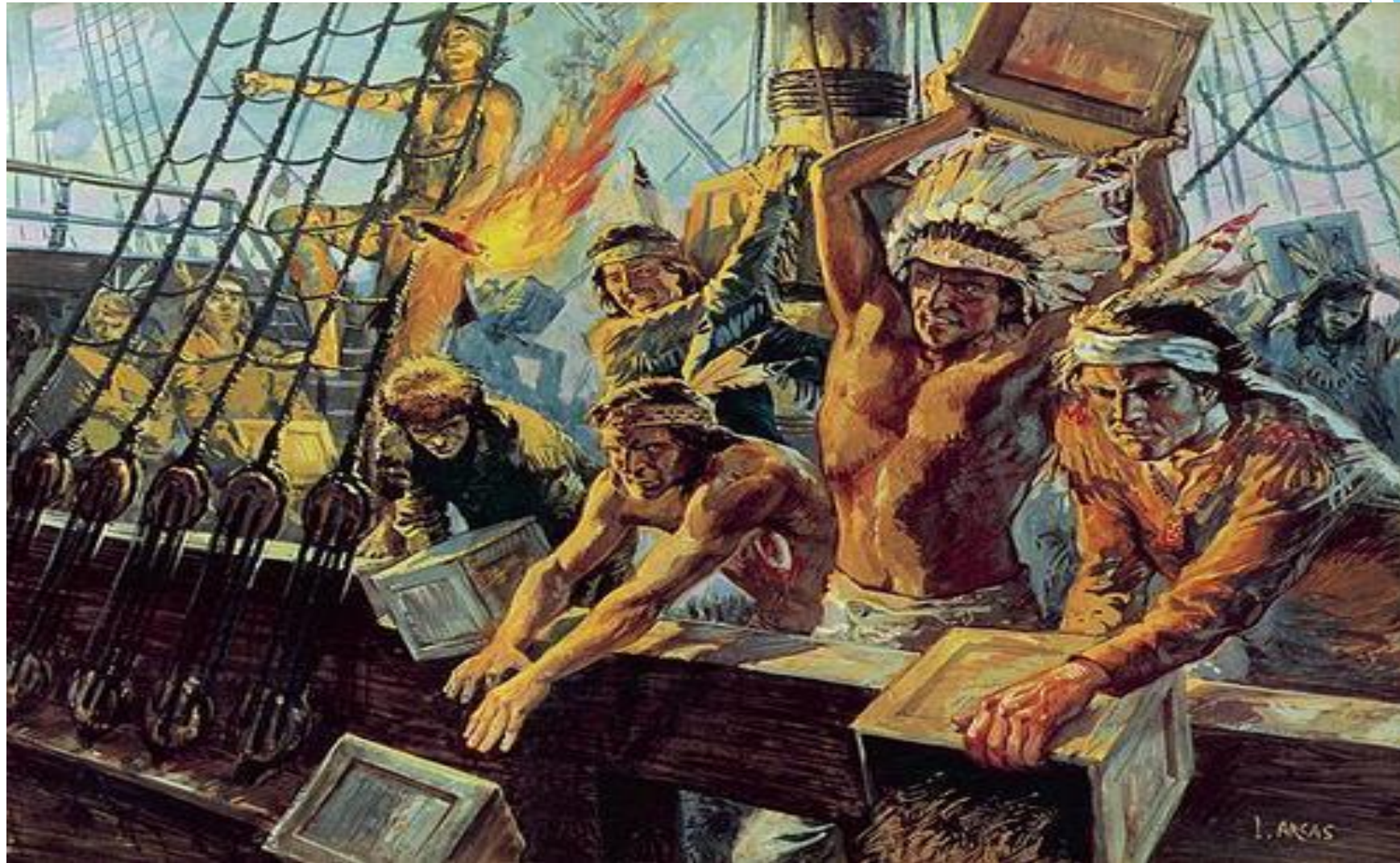
- ❖ पूर्वेकडील भूमार्ग युरोपियनांसाठी बंद होऊन युरोपियन व्यापारावर परिणाम झाला.
- ❖ पूर्वेकडे जाणारे जलमार्ग शोधण्याचे प्रयत्न सुरु झाले.
- ❖ कोलंबस या अमेरिकन खंडाचा शोध लावण्याकरिता दक्षिण दिशा धरली.
- ❖ इ.स. १४९९ नंतर अमेरिगो व्हेस्पुसी याने या जगाची ओळख करून 'अमेरिका' हे नाव समोर आणले.

इंग्लंडच्या अमेरिकेतील तेरा वसाहती :

- १) व्हर्जीनिया
- २) मसेच्युसेट्स
- ३) पेनसिल्व्हानिया
- ४) मेरिलँड
- ५) कनेक्टिक
- ६) ऱ्होड आयलंड
- ७) न्यू हॅम्पशायर
- ८) उत्तर डॅरोलीन
- ९) न्यूयार्क
- १०) डीलावरे
- ११) न्यूजसी
- १२) जार्जिया

अमेरिकन क्रांतीचे कारणे :

- ▶ दूरत्वाची भावना
- ▶ स्वातंत्र्याची भावना
- ▶ फ्रेंच धोका समाप्त
- ▶ साखर कायदा
- ▶ नौकानयन कायदे
- ▶ स्टॅंप कायदा
- ▶ बोस्टन चहापार्टी
- ▶ इतर निर्बंध

अमेरिकेच्या यशाची कारणे :

- ▶ अमेरिकन स्वातंत्र्ययोध्ये
- ▶ जॉर्ज वाशिंग्टनचे कुशल
- ▶ अंतराचा मुद्दा
- ▶ इंग्लंडविरोधी आघाडी
- ▶ इंग्लंडचे चुकीचे अंदाज

अमेरिकन क्रांतीचे परिणाम :

- ▶ प्रजासत्ताकाचा उदय
- ▶ संघराज्याचा उदय
- ▶ इतर राष्ट्रांना स्वातंत्र्याची प्रेरणा
- ▶ इंग्लंडवर पडलेला प्रभाव
- ▶ समतेचे तत्वे

- ▶ लिखित घटना
- ▶ स्वातंत्र्याचा जाहीरनामा
- ▶ उद्योग व व्यापार विकास
- ▶ नवी आयुधे
- ▶ गुलामगिरीला विरोध

निष्कर्ष :

- ▶ सर्वांना जीविताचा, स्वातंत्र्याचा व सुखी राहण्याचा अधिकार आहे.
- ▶ शासनाच्या सर्व अधिकाराचे मुल स्रोत जनता आहे.
- ▶ एखादे सरकार जनतेच्या मागण्या मान्य करित नसेल तर सरकार बदलविण्याचा पूर्ण अधिकार आहे.
- ▶ निरंकुश शासनाला बदलविण्यासाठी लष्करी बलप्रयोगाची आवश्यकता असल्यास त्याचा जबर पयोग करावा

क्षान्त्यवाद...